

22112394

SWEDISH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
SUÉDOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
SUECO B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Friday 13 May 2011 (afternoon)
Vendredi 13 mai 2011 (après-midi)
Viernes 13 de mayo de 2011 (tarde)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'Épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

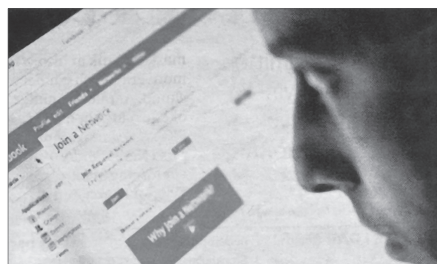
CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEXT A

Tänk dig för innan du avslöjar allt om ditt privatliv på internet

5 **ALLT FLER PERSONER**, oftast ungdomar, avslöjar allt om sig själva på internet. I bloggar och på sidor som Facebook och Twitter lägger många upp vågade bilder och avslöjande texter utan att tänka sig för. Jag är ingen bakåtsträvare, tvärtom, jag älskar internet. Men jag har lärt mig att tänka mig för innan jag publicerar något.

10 Det finns alltid en risk att personer som du inte vill ska se innehållet hittar det, och kan använda det mot dig. Det kan vara allt från arbetsgivare till nyfikna släktingar.

15 Idag publicerar jag aldrig något utan att först fråga mig själv: "Känns det okej att precis vem som helst kan se detta? Hur skulle det kännas om det hamnade i tv eller kvällspressen?"

20 Sedan finns det vissa som skriver om konflikter utan att ens ha pratat med personen det gäller. Ta det med personen i fråga först!

25 Jag har lärt mig den hårda vägen att det kan vara jobbigt att vara onödigt öppen på internet. Jag började blogga redan 2001 på Lunarstorm och avslöjade precis allt om mitt privatliv. För några år sedan tog jag bort alla blogginlägg på sidan, då jag inte längre kände att jag kunde stå för allt jag hade skrivit som tonåring.

30 **SJÄLVKLART ÄR DET UPP** till var och en hur man uttrycker sig på nätet, jag vill bara be er att tänka er för. Ett misstag som många gör är att till exempel skriva på sina sidor att de är bortresta, så att det är fritt fram för inbrottstjuvar. På Facebook kan man till exempel ändra sina säkerhetsinställningar så att bara ens närmaste vänner kan se det man publicerar, något jag verkligen rekommenderar.

35 Så var rädda om er själva och tänk er för innan ni avslöjar allt om ert privatliv på nätet. Ni kan komma att ångra er om några år. Och glöm inte att allt man publicerar på internet riskerar att finnas kvar för evigt, även om man själv raderar det.

Dennis Alexis Hellström, *Dagens Nyheter* (2010)

TEXT B

TUULA DRAR DET LÅNGA STRÅET

Tuula är förortens hjälte. Hennes tecknare Arja Kajermo är själv uppvuxen i Stockholms södra förorter och det är där hon placerat sin seriefigur.

Tuula gör vad hon kan för att hjälpa grannarna. Med vänlig respektlöshet närmar hon sig de svårtillgängliga svenskarna.

När Arja Kajermo hittade på Tuula var det inte meningen att det skulle bli en invandrarserie, Tuula är en förortsbo bland andra och invandratemat tonas också ner med tiden.

Serien börjar med att Tuula sitter på sin balkong och röker. Hon "sitter på palkången och solar benan", skriver Arja Kajermo med provokativ finsk brytning. Alla kan snart se att tecknaren inte driver med sin figur – det är ju Tuula som drar det långa strået gentemot de trångsynta grannarna.

"Tuulas" genomgående tema är grannsämja. Det är svårt när man bor för tätt inpå varandra och inte har så mycket gemensamt – det kräver tolerans, god vilja och humor både mellan grannar och sambor, menar Arja Kajermo.

Hon vill visa hur vi ser på främlingar och hur det är att vara en vanlig människa ena stunden och sen plötsligt betraktas som en främling som pratar rotvälska.

Den som försöker uttala tecknarens efternamn som Kajermo i tron att det är finska misstar sig helt. Arja heter Kájermo.

– Vi tog oss namnet som en artighet mot det svenska folket, när vi flyttade från Finland, säger hon.

Familjen kom till Sverige när Arja var sex år. Numera [– X –] hon bosatt i Dublin på Irland. Och det är därifrån hon [– 19 –] det svenska förortslivet. Näring hämtar hon fortfarande i de södra förorterna, där hennes mamma bor kvar.

"Tuula" [– 20 –] till de vardagsrealistiska humorserier som lyckas nå längre än till ett snart bortglömt småskrätt. Karaktärerna [– 21 –] till mer än figurer med ett par egenskaper. De blir personer som vi tycker oss känna.

Till den här boken har Arja Kajermo bearbetat, tecknat om och färglagt de serier hon först gjorde i svartvitt för Dagens Nyheter, där serien numera [– 22 –] i färg på söndagar. "Tuula" går också i Vestmanlands läns tidning.

Nisse Larsson ur förord till *En pillig sol i särholmen*, Arja Kajermo (2005)

TEXT C

UR ROMANEN "DVÄRGEN" AV PÄR LAGERQVIST

Jag är 26 tum lång, välväxt, med de rätta kroppsproportionerna, möjligen är huvudet något för stort. Håret är inte svart som andras utan rödaktigt, mycket strävt och mycket tätt, bakåtstruket från tinningarna och från den breda fastän inte särskilt höga pannan. Mitt ansikte är skägglöst, men annars precis likadant som andra mäns.
5 Ögonbrynen är hopväxta. Mina kroppskrafter är ansenliga, särskilt om jag blir retad. När brottningskampen anordnades mellan mig och Josafat tvingade jag honom efter tjugo minuters strid ner på rygg och strypte honom. Sedan dess är jag ensam dvärg här vid hovet.

De flesta dvärgar är narrar. De ska säga lustigheter och göra konster som kommer
10 herrskapet och gästerna att skratta. Jag har aldrig förnedrat mig till något sådant. Ingen har ens föreslagit mig det. Redan mitt utseende förbjuder en sådan användning av mig. Min uppsyn passar inte ihop med löjeväckande upptåg. Och jag skrattar aldrig.

Jag är ingen narr. Jag är dvärg och ingenting annat än dvärg.

Däremot har jag en skarp tunga som möjligen kan vara somliga i min omgivning till
15 något nöje. Det är inte detsamma som att vara deras narr.

Jag nämnde att mitt ansikte var precis som alla andra mäns. Detta är inte fullkomligt riktigt, för det är mycket fårat, alldeles fullt med rynkor. Jag räknar inte detta som något fel. Jag är skapad på det viset och kan inte hjälpa att andra inte är det.
20 Det visar mig just sådan jag är, utan både försköning och förfalskning. Kanske är det inte meningen. Men jag vill se ut just så.

Rynkorna gör att jag verkar mycket gammal. Det är jag inte. Men jag har hört sägas att vi dvärgar härstammar från en ras som är äldre än den som nu befolkar världen och att vi därför är gamla redan när vi föds. Jag vet inte om det är sant, men i så fall skulle vi vara de ursprungliga varelserna. Jag har ingenting emot att tillhöra en annan ras än
25 den nuvarande och att det syns på mig.

Jag tycker andras ansikten är fullkomligt intetsägande.

Jag är mycket fäst vid mitt herrskap, särskilt fursten, som är en mäktig och stor man. En man med stora planer, och som också vet att sätta dem i verket. Han är en handlingsmänniska, fastän han samtidigt är en mycket bildad man som ger sig
30 tid till allt möjligt och tycker om att konversera om mycket mellan himmel och jord. Sina egentliga förhävanden döljer han genom att tala om något annat.

Det kan förefalla onödigt att vara så upptagen av allting – om han nu verkligen är det – men det måste kanske vara så, måste kanske famna om allt, för att han är furste. Han gör intryck av att begripa och behärska hur mycket som helst, eller åtminstone av att vilja göra det. Ingen kan förneka att han är en imponerande personlighet. Han är den
35 ende jag mött som jag inte föraktar.

Han är mycket falsk.

Pär Lagerkvist, *Dvärgen* (1944)

TEXT D

FÖRSTA VARGJAKTEN VÄCKER BLANDADE KÄNSLOR

I dag, lördag, inleds den första licensjakten på varg i Sverige. DN åkte till Värmland för att känna på stämningarna inför jakten på omstridd ulv.

DET ÄR TIDIG FÖRMIDDAG och den lågt stående vintersolen sprider ett behagligt ljus i Kenneth Holmströms kök. På det kaffedukade bordet ligger en bunt foton utspridda mellan ljusstakar och annat julpynt. Det är makabra bilder: får med rivna halsar, uppsprättade magar och inälvor hängande som paket utanför de sönderslitna kropparna.

– Det är vargens verk, säger han kort. Totalt förlorade vi 32 djur i två attacker. Det var rena massakern. Kenneth Holmströms är fårfarmare och skogsägare i Värmland.

Han är också en av cirka 10 000 jägare som registrerat sig för att delta i vargjakten i januari och februari. I Värmland ska nio vargar skjutas i det som blir den första licensjakten på varg någonsin i Sverige. Det är ett historiskt beslut. Tidigare har endast hårdare reglerad så kallad skydds jakt – där tillstånd ges i varje enskilt fall – tillåtits.

MÅNGA JÄGARE menar att tilldelningen är alldeles för liten, men Kenneth är ändå ganska nöjd. Hans känsla är att det finns mycket mer varg i Sverige än vad myndigheterna erkänner.

Frågan är kontroversiell och känslorna ofta heta mellan ”varghatare” och ”vargkramare”.

Enligt officiell statistik finns det idag cirka 250 vargar i Sverige och riksdagen har beslutat att nivån ska ligga på ungefär 210 djur. Det är bakgrunden till beslutet om licens jakt.

– Vargen har rätt till skog och mark den också. Men det måste ske under kontrollerade former. Vargen har inga naturliga fiender och förökar sig snabbt. Dessutom är den alldeles för orädd och kommer ofta för nära människan för att det ska kännas bra.

BLIR MAN RÄDD DÅ?

– Nej, inte direkt rädd. Jag har ingen känsla av att vargen är intresserad av att attackera människor, då måste den vara väldigt svulten. Barnbarnen som bor i granngården får dock inte gå till skolbussen själva. Det vågar vi inte.

Snön faller i täta flingor. Det är vindstilla och 7–8 grader kallt.

– Det här är idealiska förhållanden, säger Kenneth. Man behöver nysnön att spåra i, annars blir det svårt att ringa in vargen.

FRÅN BRATTFORS ÅKER VI till Gunnar Johansson, en veteran som jagat varg både i Sverige (skydds jakt) och Ryssland. Han är positiv till den nya lagen men ser inte fram emot den stundande vargjakten med någon större entusiasm.

– Det är ingen trevlig jakt, säger han. Det handlar om stora ytor och mycket koordination mellan olika jaktlag. Och det är tidskrävande. När vi hade skydds jakt på en varg för en tid sedan var vi 35 man sysselsatta i fyra dagar. Det är 140 dagsverken för en enda varg.

Under vargjakten får hundarna stanna hemma. Kommer en hund in i ett vargrevir är risken stor att den inte kommer tillbaka.

– Hundar är familjemedlemmar och det är inte trevligt att behöva ta hand om deras kvarlevor ute i skogen, säger han med tydlig underdrift.

Den moderna oviljan mot Gråben beror nog på att vargen tar jägarnas hundar och den river böndernas får. Och inte att förglömma: den är också ett hot mot jägarnas villebråd. Vargens huvudföda är älg och en varg beräknas i snitt riva cirka tio älgar per år.

Eller som Kenneth Holmström i Brattfors bistert konstaterar.

– Vargen får jaga älg hela året och vi bara några veckor på hösten.

Lars Boström (foto Lina Alriksson), *Dagens Nyheter* (2010)